

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024

În temeiul art. 25 alin. (1) din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul infrastructurii
și dezvoltării regionale

Vladimir BOLEA

Ministrul finanțelor

Andrian Gavriliță

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E**

pentru ratificarea Acordului de modificare nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de modificare nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Justiției va întocmi și va remite Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, prin canale diplomatice, opinia legală privind Acordul nominalizat.

Art. 4. – Ministerul Finanțelor va notifica Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare ratificarea Acordului menționat.

Art. 5. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

necesității ratificării Acordului de modificare nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024”

A. Descrierea Acordului

Informații generale

Acordul de modificare Nr. 1, semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025, la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024, este elaborat la solicitarea Guvernului Republicii Moldova pentru a asigura finalizarea integrală și în condiții de calitate a lucrărilor prevăzute în cadrul Proiectului.

Inițial, proiectul „Proiectul V de reabilitare a drumurilor din Moldova”, în valoare de 150 milioane EUR, a fost semnat pe baza unui studiu preliminar din 2014 și 2021. Ulterior, proiectele tehnice detaliate au fost actualizate conform standardelor europene, considerând acceptarea de către Uniunea Europeană a drumurilor menționate în Regulamentul UE 2024/1679 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iunie 2024 privind orientările Uniunii pentru dezvoltarea rețelei transeuropene de transport TEN-T. Totodată, sectorul construcțiilor rutiere a fost afectat semnificativ de crizele economice recente, generate inclusiv de impactul războiului din Ucraina, ceea ce a condus la creșterea prețurilor la materiale și manoperă au crescut cu până la 39% în perioada 2021–2025, ca rezultat, valoarea estimată a lucrărilor depășește semnificativ bugetul aprobat inițial de 150 mil. EUR, respectiv suma alocată inițial este suficientă doar pentru realizarea a două secțiuni (din 4) ceea ce reprezintă jumătate de sector.

În acest sens, Guvernul Republicii Moldova a solicitat BERD suplimentarea mijloacelor financiare prevăzute în cadrul Acordului pentru acoperirea acestui deficit.

Nivelul Contractului de finanțare evocat interstatal, părțile la Contractul de finanțare sunt Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Informații privind conținutul Acordului de modificare

Acordul de modificare Nr. 1 prevede majorarea cu 150.000.000 EUR a sumei alocate inițial și ajustarea la condițiile actuale a unor prevederi ale Acordului, inclusiv modificarea Anexei la Lista 2 ale acestuia.

Menționăm că Acordul de Împrumut nr. 54423 dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, din 22 ianuarie 2024, în valoare de

150.000.000 EUR, a fost ratificat pe data de 14 martie 2024 prin Legea nr. 53/2024 și a intrat în vigoare urmare a emiterii notificării de către BERD din data de 16 august 2024.

Acordul de modificare Nr.1 este destinat implementării depline a Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, obiectivul fiind realizarea lucrărilor de reabilitare a drumurilor publice naționale, facilitarea transportului rutier și sporirea siguranței rutiere.

Din cadrul Acordului, urmează a fi reabilitate/modernizate următoarele sectoare de drumuri:

- Reabilitarea drumului M1 Chișinău – Leușeni, km 1+000 – km 85+000 (84 km).
- Reabilitarea drumului M2, sectorul 2 al centurii or. Chișinău, km 85+000 - km 94+480 (9,480 km).

Consecutiv, urmează a fi realizată/implementarea și modernizarea sistemului de management al activelor rutiere (RAMS), inclusiv dezvoltarea instrumentelor digitale pentru monitorizarea, planificarea și optimizarea întreținerii rețelei de drumuri

Aceste sectoare de drumuri fac parte din rețeaua transeuropeană de transport (TEN-T) și au o importanță strategică pentru conectarea Republicii Moldova la infrastructura rutieră a Uniunii Europene prin punctul de frontieră Leușeni–Albița.

Acordul de împrumut poate fi amendat la solicitarea părților, fiind inițiate negocierile corespunzătoare cu ulterioară încheiere a Acordurilor de modificare în cazul acceptului reciproc de modificare, încetare sau prelungire a valabilității Acordului respectiv, cu ulterioară modificare și ratificare, conform procedurilor interne și comunicarea opiniei legale privind respectarea procedurilor interne.

B. Analiza de impact

Prezentul proiect prevede ratificarea Acordului de modificare Nr. 1 la Acordul de Împrumut sus-menționat, în vederea majorării sumei împrumutului cu 150.000.000 EUR, necesare pentru asigurarea cu mijloace financiare a lucrărilor de reabilitare și a serviciilor de supervizare din cadrul Proiectului, care în prezent sunt în proces de licitație, precum și pentru implementarea și modernizarea sistemului de management al activelor rutiere (RAMS).

Prin urmare, se propune modificarea Acordului inițial prin următoarele:

- Modificarea valorii totale a împrumutului de la 150 milioane EUR la 300 milioane EUR;
- Actualizarea anexei privind tranșele și structura împrumutului;
- Clarificări la definițiile contractuale;
- Ajustarea termenilor de rambursare și comisioane (inclusiv menținerea comisionului de angajament de 0,5%/an și plata unui comision de inițiere de 1 500 000 EUR);
- Anexe tehnice revizuite privind componentele proiectului.

Modificările operate vor permite finanțarea integrală pentru realizarea lucrărilor de reabilitare a drumurilor vizate și procurarea echipamentului și softului necesar

pentru Implementarea și modernizarea sistemului de management al activelor rutiere (RAMS).

Aspectul politic, cultural și social

Acordul de modificare Nr. 1 la Acordul de Împrumut vine în susținerea realizării politicii interne și externe promovate de Republica Moldova. În plan social, efectul proiectului se va răsfrânge pozitiv asupra mobilității populației prin facilitarea transportului rutier și sporirea siguranței circulației rutiere.

Aspectul economic și de mediu

Acordul de modificare Nr.1 va contribui la implementarea deplină a Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, care va genera beneficii economice semnificative prin îmbunătățirea stării și calității rețelei drumurilor naționale, inclusiv a celor parte a rețelei transeuropene de transport (TEN-T). Modernizarea acestor sectoare de drumuri naționale va reduce costurile transportului rutier pentru utilizatorii drumurilor din Republica Moldova, va îmbunătăți mobilitatea regională și va facilita indirect creșterea economică.

Resursele sunt destinate finanțării lucrărilor de reabilitare a drumurilor naționale incluse în Proiectul V de reabilitare a drumurilor din Moldova, inclusiv prestării serviciilor de consultanță pentru implementarea proiectelor și supervizarea tehnică a lucrărilor de reabilitare și modernizare. Totodată, finanțarea va acoperi implementarea și modernizarea sistemului de management al activelor rutiere (RAMS), care va permite monitorizarea continuă a stării drumurilor, planificarea eficientă a întreținerii și prevenirea degradării premature a infrastructurii rutiere.

Toate lucrările realizate din sursele Acordului de împrumut urmează a fi executate în baza studiilor de fezabilitate și proiectelor de execuție care demonstrează eficiența economică a proiectelor. Implementarea acestui proiect va avea beneficii de ordin economic prin îmbunătățirea stării și calității rețelei drumurilor, prin reducerea costurilor transportului rutier pentru utilizatorii drumurilor din Republica Moldova.

Aspectul financiar

Acordul de modificare Nr.1 prevede atragerea resurselor adiționale de la creditor în valoare de 150.000.000 EUR fără ajustarea condițiilor de finanțare din partea Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, consecutiv fiind propusă și redistribuirea sumelor în cadrul tranșelor conform estimărilor și necesităților actualizate, în scopul realizării integrale a obiectivului Proiectului.

În Acordul de împrumut sunt prevăzute condițiile generale privind tragerile din împrumut, rambursarea tranșelor, plata dobânzii și comisioanele aferente.

Astfel, Împrumutul poate solicita trageri minime în cuantum de 250.000 EUR pentru cheltuieli aferente Categoriei 1 și de 40.000 EUR pentru Categoriei 2, iar rambursarea anticipată și anularea unor sume sunt permise, cu condiția respectării unor praguri minime de 5.000.000 EUR și, respectiv, 1.000.000 EUR.

Dobânda se plătește semestrial, la date fixe stabilite pentru fiecare tranșă în parte, iar rambursarea fiecărei tranșe se face în rate semestriale egale (sau aproape egale), pe

o durată de până la 25 de termene. Prima rată de rambursare pentru fiecare tranșă începe la trei ani după semnarea acordului sau, după caz, după semnarea amendamentelor corespunzătoare ori notificarea de către Bancă privind îndeplinirea anumitor condiții.

În cazul în care tragerea fondurilor se face după data planificată a începerii rambursării, sumele trase ulterior vor fi redistribuite egal între scadențele rămase. Pentru fiecare tranșă este prevăzută o „Dată Limită de Tragere” (Last Availability Date), de regulă la trei sau patru ani de la semnarea acordului sau a amendamentelor.

Adițional Secțiunea 4. Asigurarea suplimentară a obligațiilor, prevede:

(a) În conformitate cu Secțiunea 3.05(b) din Termenii și Condițiile Standard, Împrumutatul va plăti Băncii un Comision inițial suplimentar („Front-end Commission”) în valoare de 1 500 000 EUR.

(b) [Prin derogare de la Secțiunea 3.05(c) din Termenii și Condițiile Standard, Împrumutatul a optat să nu plătească Comisionul inițial suplimentar din Suma Disponibilă, dar să o achite din surse proprii. Plata Comisionului inițial suplimentar de către Împrumutat va fi efectuată în termen de șapte (7) zile de la Data Intrării în vigoare a Acordului de modificare.]

Dobânda aferentă împrumutului este, în mod implicit, variabilă, însă Împrumutatul poate opta pentru o dobândă fixă, conform prevederilor standard. Se aplică și un comision de angajament în valoare de 0,5% pe an asupra sumelor neutilizate, iar în caz de modificări care afectează dobânda fixă, pot apărea costuri suplimentare de ajustare (unwinding costs).

Aspectul normativ

Acordul de modificare Nr. 1 propus la Acordul de Împrumut corespunde cadrului legislativ existent și este compatibil cu legislația Uniunii Europene, iar încheierea acestuia nu implică modificarea legislației naționale. Totodată, urmează a fi respectate procedurile prevăzute de Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat și a Regulamentului privind procedura de contractare și debursare a împrumuturilor de stat externe și interne, Anexa nr.7, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1136/2007.

Aspectul instituțional și organizatoric

Acordul de modificare reprezintă o continuitate a Proiectelor din sectorul drumurilor, implementat cu suportul Instituțiilor Financiare Internaționale, care are drept scop susținerea Republicii Moldova în reabilitarea rețelei de drumuri naționale, inclusiv a celor parte a rețelei transeuropene de transport (TEN-T), pentru a facilita transportul rutier și pentru a spori siguranța și capacitatea de gestionare a rețelei rutiere.

Aplicarea prevederilor Acordului de modificare Nr.1 nu necesită întreprinderea măsurilor suplimentare privind înființarea unor structuri noi sau modificarea celor existente.

Unitatea de Implementare a Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova se asigură de către S.A., Administrația Națională a Drumurilor”.

Aspectul temporar

Prezentul Acord rămâne valabil până la îndeplinirea tuturor obligațiilor care decurg din acesta de către Părțile Acordului.

Acordul de modificare nr.1 urmează a fi ratificat de Parlamentul Republicii Moldova.

Proiectul V de reabilitare a drumurilor din Moldova, urmează să fie finalizat până la 31 decembrie 2031.

C. Analiza oportunității ratificării

Acordul de modificare Nr. 1 la Acordul de împrumut a fost semnat la Chișinău la 19 decembrie 2025 de către Dnul. Vladimir BOLEA, Viceprim – ministru, ministrul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale și Dna. Odile RENAUD-BASSO, Președinta Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare.

Prezentul Acordul va intra în vigoare după îndeplinirea procedurilor interne necesare și anume, ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova și informarea reprezentanților Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare despre îndeplinirea procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare a Acordului.

Astfel, prin Hotărârea Guvernului nr. 777/2025 a fost aprobată negocierea și semnarea Acordului de modificare nr. 1 la Acordul de împrumut dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind realizarea Proiectului V de reabilitare a drumurilor din Moldova, semnat la Londra la 22 ianuarie 2024.

Ținând cont de faptul că necesită a fi îndeplinite procedurile interne de după semnarea acestuia, se transmite spre promovare setul de materiale necesar aprobării proiectului de lege pentru ratificarea Acordului menționat.

Viceprim – ministru, ministru

Vladimir BOLEA